

Directie Juridische Zaken

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
Nederland
www.nederlandwereldwijd.nl
Contactpersoon

T
E WOB@minbuza.nl

Datum 3 juni 2021

Betreft Beslissing op uw bezwaarschrift

Geachte mevrouw ,

Bij brief van 11 januari 2021, heeft u een bezwaarschrift ingediend tegen mijn besluit van 2 december 2020

Op 14 januari 2021 heb ik u op grond van artikel 6:5 Awb in de gelegenheid gesteld om gebreken te herstellen. Op 5 februari 2021 heeft u de gronden van het bezwaar ingediend.

Op 29 april 2021 heeft een hoorzitting plaatsgevonden.

Met deze brief wordt op uw bezwaarschrift beslist.

Besluit

Ik verklaar uw bezwaarschrift gedeeltelijk gegrond. Ik herroep het besluit in primo voor zover het betreft het niet toepasselijk zijn van de Wob. In de heroverweging concludeer ik dat de passages in de geïnventariseerde informatie die strikt genomen niet onder artikel 12 DWU vallen, worden geweigerd op grond van artikel 10 lid 2 onder e en onder g van de Wob. Voor de motivering verwijs ik u naar het onderdeel 'Overwegingen ten aanzien van de gronden van Bezwaar'.

Gronden van bezwaar

De gronden van bezwaar vat ik als volgt samen.

Datum

3 juni 2021

Onze referentie

BZ-2020.23168

In de eerste plaats stelt u dat ten onrechte toepassing is gegeven aan artikel 12 Douanewetboek van de Unie (hierna: DWU). Daarbij geeft u aan dat geen beroep kan worden gedaan op artikel 12 DWU voor zover werkzaamheden door het ministerie van Buitenlandse Zaken zelf zijn uitgevoerd. Verder stelt u dat stukken ten onrechte als afgeleide stukken zijn aangemerkt. Daarnaast geeft u aan dat artikel 12 DWU enkel ziet op de controlerende en toezichthoudende functie van de Douane. Het beroepsgeheim van de Douane ziet voorts enkel op klanten. In de tweede plaats geeft u aan dat het ministerie eerder in vergelijkbare gevallen anders heeft geoordeeld.

In de derde plaats geeft u aan dat artikel 10 EVRM is geschonden.

Tot slot stelt u dat het besluit onvoldoende is gemotiveerd.

Overwegingen ten aanzien van het bezwaar

Ten onrechte artikel 12 DWU toegepast

Volgens vaste Afdelingsjurisprudentie (o.a. de uitspraak van 17 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1878) blijft de Wob buiten toepassing indien sprake is van een uitputtende bijzondere regeling. Ik heb ten aanzien van de toepassing van een uitputtende bijzondere regeling geen beoordelingsruimte

Niet in geding is dat artikel 12 DWU een dergelijke bijzondere regeling betreft. Voor zover wordt betwist dat de aangetroffen informatie niet onder het bereik van artikel 12 DWU zou vallen geldt het volgende.

De douane is onder mijn mandaat verantwoordelijk voor het reguleren van de uitvoer van strategische goederen naar bepaalde landen.¹ In dit geval is door een Nederlands bedrijf een aanvraag gedaan bij de Douane om een dergelijke exportvergunning te verkrijgen. Daarbij zijn vertrouwelijk documenten met mij gedeeld, zoals het contract, de aanvraagformulieren, een lijst met specificaties en een end-user certificate. Het is naar mijn oordeel evident dat deze documenten vertrouwelijk zijn verstrekt in het kader van de werkzaamheden van de

---

¹ Besluit mandaat en machtiging op het terrein van de buitenlandse handel 2019

Douane, zodat deze inlichtingen onder de werking van artikel 12 DWU vallen. Dat inlichtingen door de Douane worden gedeeld met het ministerie van Buitenlandse Zaken doet aan de eerdere vertrouwelijke verstrekking aan de Douane niet af.

Datum
3 juni 2021

Onze referentie
BZ-2020.23168

Artikel 12 lid 1 DWU ziet op het vertrouwelijk verstrekken van *inlichtingen*, niet enkel op de verstrekking van documenten. De bepaling van artikel 12 lid 1 DWU werkt op die manier door in alle documenten die voornoemde inlichtingen bevatten. Ten aanzien van de documenten die zien op de (totstandkoming van) de memo en de kamerbrief geldt daarbij dat deze *niet uitsluitend* vertrouwelijke inlichtingen bevatten. In heroverweging zal ik deze documenten alsnog beoordelen op grond van de Wob. De bezwaargrond is in zoverre terecht aangevoerd.

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie evenwel achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Tevens heb ik op grond van artikel 10, tweede lid onder e in de desbetreffende documenten persoonsgegevens onleesbaar gemaakt, zoals namen en functietitels. Ik ben van mening dat het belang van bescherming van de persoonlijke levensfeer in dit geval prevaleert boven het belang van openbaarheid. Waar het ambtenaren betreft heb ik bij die beoordeling meegewogen of de desbetreffende ambtenaar vanuit zijn of haar functie in de openbaarheid treedt.

In heroverweging ben ik van mening dat voornoemde documenten ook informatie bevat die strikt genomen niet onder de geheimhoudingsplicht van artikel 12 DWU valt. Deze laatstgenoemde informatie is echter gegenereerd op basis van de inlichtingen die zijn verstrekt in het kader van de vergunningaanvraag. Het gaat bijvoorbeeld om een buitenlandpolitiekadvies gebaseerd op toetsing van de informatie aan het EU-gemeenschappelijk standpunt inzake wapenexport. Van deze informatie zijn de inlichtingen als bedoeld in de geheimhoudingsplicht van artikel 12 DWU gemakkelijk af te leiden. Deze inlichtingen zijn in het kader van een vergunningaanvraag in vertrouwen aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken verstrekt. Publicatie van deze gegevens kan voor een onevenredige benadeling zorgen voor de partijen die deze gegevens hebben verstrekt. Het ondermijnt bovendien alsnog de effectieve werking van artikel 12 DWU en belemmert zo de taakuitoefening van de douane in de exportcontrole. Ik ben van oordeel dat voornoemde belangen hier

zwaarder moeten wegen dan het belang van openbaarheid. Ik zal de aangetroffen documenten om die reden niet openbaar maken.

Datum
3 juni 2021

Onze referentie
BZ-2020.23168

Het besluit is onvoldoende gemotiveerd

De bepaling van artikel 12 DWU behelst een bijzondere regeling die prevaleert boven de Wet openbaarheid van bestuur. In het bestreden besluit heb ik duidelijk aangegeven welke documenten onder de werking van dit artikel vallen. Op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel en onder verwijzing naar artikel 12 DWU kan ik geen nadere mededelingen doen over de inhoud van die stukken. Het bezwaar is op dit punt ongegrond.

Het ministerie heeft eerder in vergelijkbare gevallen anders besloten

In het voorgaande heb ik het juridisch kader uiteengezet, waarbij ik ook heb aangegeven hoe dit kader in deze zaak toegepast dient te worden.

Dat eerder in vergelijkbare zaken anders is besloten komt voort uit een eerdere onjuiste toepassing van artikel 12 DWU. Op grond van vaste Afdelingsjurisprudentie (o.a. de uitspraak van 22 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2792) strekt het gelijkheidsbeginsel niet zover dat een bestuursorgaan gehouden is om een gemaakte fout te herhalen. Dit deel van het bezwaar is ongegrond.

Artikel 10 EVRM is geschonden

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (bijv. de uitspraak van 25 oktober 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2883) vereist artikel 10 EVRM niet dat alle informatie door staten openbaar wordt gemaakt. Staten mogen hier wettelijke beperkingen aan verbinden. Ik ben van oordeel dat artikel 12 DWU een dergelijke toegestane beperking inhoudt. In een dergelijk geval is het aan de verzoeker om zeer bijzondere omstandigheden aan te voeren die maken dat artikel 10 EVRM toch dient te prevaleren boven een wettelijke bepaling. Overigens biedt ook artikel 11 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie de mogelijkheid om het recht op informatie wettelijk te beperken.

In dit geval is naar mijn oordeel geen beroep gedaan op zeer bijzondere omstandigheden. De enkele omstandigheid dat een verzoek is ingediend door een maatschappelijke organisatie en dat het om een kwestie van groot maatschappelijk belang zou gaan is daarvoor onvoldoende, vide de uitspraak van de Rechtbank Midden-Nederland van 7 november 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:5226.

Op de hoorzitting heeft u desgevraagd nog aangegeven dat het in dit geval gaat om de export van militair materieel en wapens, en dat daar

democratische controle noodzakelijk is. Het toepassen van artikel 12 DWU ertoe leidt dat wapenexport niet meer gecontroleerd kan worden, waarbij u aangeeft dat de controle op dit vlak reeds beperkt is omdat er sprake is van beperkte parlementaire controle. Ik zie hierin geen bijzondere omstandigheden, enerzijds onder verwijzing naar voornoemde uitspraak van de Rechtbank Midden-Nederland, anderzijds omdat bescherming van bedrijfsgegevens ten koste van verminderde openbaarmaking een voorzienbaar gevolg is van artikel 12 DWU.

Datum
3 juni 2021
Onze referentie
BZ-2020.23168

Verwijzing naar de toekomstige Wet Open Overheid (wat daar verder ook van zij) doet daar niet aan af, nu in casu sprake is van een bijzondere openbaarheidsregeling.

Ik ben derhalve van oordeel dat het bestreden besluit niet strijdig is met artikel 10 EVRM, zodat deze bezwaargrond ongegrond is.

Besluit

Gelet op het voorgaande verklaar ik het bezwaar deels gegrond en herroep ik het bestreden besluit ten aanzien van benoemde onderdelen onder gelijktijdige toekenning van een forfaitaire proceskostenvergoeding à € 1.068,00 (2 punten). Waar sprake was van gebreken heb ik deze met dit besluit hersteld.

De minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,
De Directeur-Generaal Politieke Zaken,

Thijs van der Plas

Ingevolge artikel 8:1 van de Awb kan een ieder wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, daartegen binnen zes weken na de dag van verzending van het besluit beroep instellen.

Datum
3 juni 2021

Onze referentie
BZ-2020.23168

Het instellen van beroep dient te geschieden door indiening van een beroepschrift bij de rechtbank (sector bestuursrecht) van het arrondissement waarbinnen de woonplaats of vestigingsplaats van de belanghebbende is gelegen.

Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht zijn ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust.

Bijlage – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Datum

3 juni 2021

Onze referentie

BZ-2020.23168

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
  - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
  - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
  - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

[...]

Datum

3 juni 2021

Onze referentie

BZ-2020.23168

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage – Inventarislijst

Nummer	Naam	Datum	Beoordeling	Weigeringsgronden
1	e-mailwisseling BZ over memo	22-06-2020	niet openbaar	10.2.e, 10.2.g
2	e-mail DEF aan BZ over memo	24-06-2020	Buiten bereik / niet openbaar	10.2.e, 10.2.g
3	e-mailwisseling BZ over memo	29-06-2020	niet openbaar	10.2.e, 10.2.g
4	e-mailwisseling BZ over kamerbrief	01-07-2020	niet openbaar	10.2.e, 10.2.g
5	Memorandum	02-07-2020	Buiten bereik / niet openbaar	10.2.e, 10.2.g

**Bijlage - Artikel 12 van Verordening (EU) nr. 952/2013
vaststelling douanewetboek van de Unie over Verstrekking van
inlichtingen en gegevensbescherming**

Datum
3 juni 2021

Onze referentie
BZ-2020.23168

1. Alle door de douaneautoriteiten bij de uitoefening van hun taken verkregen inlichtingen die van vertrouwelijke aard is of die als vertrouwelijk is verstrekt, valt onder het beroepsgeheim. Zij wordt, behalve overeenkomstig artikel 47, lid 2, door de bevoegde autoriteiten niet bekendgemaakt zonder uitdrukkelijke toestemming van de persoon of de autoriteit die ze heeft verstrekt.

Deze inlichtingen mogen evenwel zonder toestemming worden bekendgemaakt indien de douaneautoriteiten daartoe overeenkomstig de geldende bepalingen, met name inzake gegevensbescherming, of in het kader van gerechtelijke procedures gehouden of gemachtigd zijn.

2. Vertrouwelijke informatie bedoeld in lid 1 mag worden verstrekt aan de douaneautoriteiten en andere bevoegde autoriteiten van landen of gebieden buiten het douanegebied van de Unie ten behoeve van de douanesamenwerking met die landen of gebieden in het kader van een internationale overeenkomst of Uniewetgeving op het gebied van het gemeenschappelijk handelsbeleid.

3. Bij het bekendmaken of mededelen van inlichtingen als bedoeld in de leden 1 en 2 wordt een adequaat niveau van gegevensbescherming gegarandeerd en worden de geldende bepalingen inzake gegevensbescherming onverkort in acht genomen.